

Alfa a Omega

Zpravodaj Farního sboru
Českokobratrské církve evangelické
v Praze 5 - Smíchově

Úvodník

Toto praví Hospodin: „(...) Požehnan buď muž, který doufá v Hospodina, který důvěřuje Hospodinu. Bude jako strom zasazený u vody; své kořeny zapustil u vodního toku, nezakusí přicházející žár. Jeho listí je zelené, v roce sucha se ničeho neobává, nepřestává nést plody.“

Jr 17, 5 a 7–8

Na začátku března uběhl přesně rok, kdy byl v České republice zaznamenán první případ nákazy novým typem koronaviru. Od té doby žijeme ve znamení více či méně intenzivních restrikcí, více či méně účinných opatření. Už je to rok, co se nějak omezujeme, aby se šíření viru zastavilo. Omezujeme bohoslužby, nemůžeme se tolik vídat s přáteli, nechodíme na koncerty a do divadel... Každý si asi najde něco, co mu za poslední rok hodně chybí.

Po takové době si leckdo může připadat jako dlouho nezalévaný strom, který nemá kde čerpat vláhu. Pomalu ztrácí barvu a usychají mu listy. Jeremjášova slova útěchy jsou určena lidu, který je podobně jako my teď v době velké krize. A ví, že si lidé v těžkých dobách musí leccos odpustit – ať už chtějí, nebo nechtějí. Spolu s „výročím koronaviru u nás“ také zrovna prožíváme postní dobu – přípravu na blížící se Velikonoce. V této době obvykle lidé promýšlejí, co jim v životě přebývá a čeho by se v postní době rádi zřekli. Někteří promýšlejí o tom, co jim v životě překáží, a využívají postní dobu jako dobu očisty. Letos ale může být promýšlení postní doby o něco těžší, protože se nám třeba po roce odříkání už nic ubírat nechce. Mnohým došly síly, a ani už nemají kde ubrat.

Prorok Jeremjáš má pro vyprahlou lidí v době sucha pochopení. A díky tomu může do vyprahlé země přinést slovo naděje. I když se cítíme *vyčerpání*, Bůh nám dá síly *načerpát*. Jeremjášova slova přináší všem vyprahlým nabídku obrácení perspektivy. V dobách krize nemusíme jenom čekat, kdy konečně zaprší, ale můžeme se soustředit na to, co je pod povrchem. Když je sucho, rostliny šetří síly, nerostou příliš do výšky, ale investují energii do budování kořenů do hloubky. V období sucha se také ukazuje, na jakém místě vlastně máme zapuštěné kořeny. A pokud se nám vláhy nedostává, není snad nic ztraceno. Můžeme se třeba ještě pokusit přehodnotit místo, kde kořeny zapustíme.

Prorok Jeremjáš dává naději, že pravé požehnání přichází v pevně zakořeněném vztahu s Bohem. Takový vztah se může v období sucha prohlubovat. Jeremjášovo slovo chápou jako zvlášť prorocké do letošní postní doby. Můžeme obrátit svoji pozornost od toho, co jsme museli ze svých životů *vypustit*, k tomu, kde kořeny *zapustit*.

Anna Pokorná

Vážení čtenáři,

vstoupili jsme do druhého „pandemického“ roku, což ovlivnilo i náplň některých textů v tomto čísle sborového časopisu. Prvním z nich je úvodník, jehož autorkou je tentokrát sestra farářka Anna Pokorná. Ta nám už jednou posloužila vedením bohoslužby, rovněž se o ní uvažuje jako o pomocnici bratra Klačka, který žádá o zkrácení svého farářského úvazku. Sestra Anna zvolila za východisko velmi případná slova Hospodinova, jak je uvádí prorok Jeremjáš. Tyto dva verše (předchází jim jen úvodní věta) patřily k velmi oblíbeným mojí maminky; okamžitě mi vytanula slova druhého z nich v kralickém znění, jak je ráda citovala: „Podobný bude stromu štípenému při vodách, a při potoku pouštějícímu kořeny své...“

Toto jarní číslo přináší tradiční zprávu u životě sboru v minulém roce, jak to bývá zvykem vždy před výročním sborovým zasedáním. (K čemuž hned lze připomenout, co již většina z vás ví, že z karanténních důvodů je třeba VSS odložit přinejmenším do května.) – Shodou okolností k tématu života našeho sboru připravil bratr kurátor ještě další text, předjímající ovšem život sboru už v roce tomto. Jde na jedné straně o vítanou možnost

či naději na dokončení rekonstrukce chrámových prostor, s čímž ovšem souvisí vyvstálá potřeba shromáždit nemalou částku nutnou k pořízení tzv. liturgických předmětů (křtitelnice, kazatelna a stůl Páně), jež nelze financovat z grantových peněz.

Bratr farář Klačko pokračuje ve svých vzpomínkových vhladech do farářského života, tentokrát z hlediska duchovního, jehož údělem není jen ta „běžná agenda“, kterou si možná leckdo z nás „zvnějšku“ představuje jako rutinu běžného zaměstnání, ale čtyřiadvacetihodinová nutnost být kdykoli k dispozici komukoli potřebnému, přechasto na úkor vlastního odpočinku i soukromí.

Prívětivě i povzbudivě na mnohé z nás bude působit rozhovor sestry Ester Kopecké s Láďou Wagnerem. Jako bývalý novinář mohu potvrdit, že žánr osobního rozhovoru není snadný ani z hlediska přípravy a vedení rozhovoru, výběru témat, otázek a také vlastních výrazových prostředků, a nakonec sama edice získaného materiálu – on totiž převod mluveného slova do psané podoby, nemá-li být narušena autenticita vyprávění tázaného, je také tvrdý oříšek. (Jen na okraj: je zajímavé, že i ve světě profesionální žurnalistky bývají obzvlášť úspěšné novinářky. Snad mají ženy vyvinutější schopnost empatie.)

Sestra Žofie Vobrová přispěla opět tématem historickým, tentokrát inspirována blížícím se čtyřtým výročím pobělohorské exekuce vůdců stavovské rebelie. Všímá si také, jak se v posledních desetiletích vyvíjí zájem veřejnosti či přístup jak kulturních, tak i politických institucí. A co spolehlivě potěší vždycky: sestře Žofii neunikne místopisný detail, jehož propojením s historií probleskne nadčasovost lidských osudů.

Redakce na sestru Vobrovou tak trochu naváže poznámkou k obnovení Mariánského sloupu. A místo humoru uzavíráme smutečnickou připomínkou skonu velkého filosofa, který – i když tak mnohým nepřipadal – byl nadšeným a erudovaným anekdotistou.

Jan Horálek

Zpráva o životě sboru za rok 2020

O pozici ústředního tématu našeho sboru za rok 2020 se uchází rovným dílem celoplanetární virová nákaza SARS-COV2, která poznamenala chod i našeho sboru, a dále přetrvávající přípravy na rekonstrukci chrámových prostor, kde jsme se výrazně přiblížili vlastní realizaci. V říjnu jsme totiž dostali grant z *Operačního programu Praha – pól růstu ČR* ve výši 10 mil., čímž se přípravné práce rekonstrukce mohly posunout do závěrečné fáze. Nebyl to však jediný grant, který se nám podařilo získat. Svým objemem sice nesrovnatelně menší, ale rovněž velmi dobře posloužily i granty naší městské části pro hudebníky na Noc kostelů a štědrovečerní nešpory, výstavu experimentálního umění *Das Untere Licht*.

Přímá práce s dětmi tento rok utrpěla. Ano, pracovali jsme s novými formami (Vánoční hra se odehrávala v dětských pokojích samotných dětí, digitalizovali jsme aktivity), ale chybělo setkávání, tak potřebné pro formování charakterů a rozvoj vztahové inteligence. Nedostatečná fyzická interakce radikálně omezovala prostředky neformálního vzdělávání, které standardně používáme nejvíce. Proluku jsme využili na úpravu dětských prostor – stavbou patra v místnosti na kúru.

Biblická hodina téměř nebyla. Částečně fungovalo on-line krátké zamyšlení v jarním období. Nedělní bohoslužby byly také omezeny. Vzniklo několik podcastů, které je možné si vyslechnout na našich stránkách.

Množství sil jsme napřeli směrem k tomu, aby se digitální způsoby komunikace s členy sboru i s veřejností staly standardem.

Úspěšně se rozvíjela práce s mládeží, a to konkrétně práce se studenty waldorfského gymnázia, se kterými jsme připravili pět solidárních projektů, které budou realizovány v roce 2021. Projekty budou zaměřené na děti z azylového domu Ezer a stavbu včelínů u kostela. Se studenty gymnázia Na Zatlance jsme šili roušky a tvořili instalaci, s kterou vyhráli celorepublikovou výtvarnou soutěž pro studenty středních škol „*Umělecké střevo*“. Dílo bylo vystaveno mimo jiné i na Smíchovském nádraží.

Pokud to epidemická situace umožňovala, probíhala nedělní škola většinou v komorním počtu do pěti dětí. Díky za vedení nedělníky patří Marcelce Vydrželové, Viktorce Tenzerové a Honzovi Zemenovi.

Začátkem roku jsme v rámci křesťanské služby nabízeli všem potřebným pomoc spojenou s vypuknutím pandemie. Jednalo se zejména o nákupy a také o telefonní rozhovory, které prostoupily samotou vzniklou odříznutím od společenství. Jakmile se situace zlepšila, bylo možné se vzájemně navštívit

a popovídat si. Mezi úkoly v křesťanské službě patří také odepisování na různé dopisy, které nám sem tam přijdou. O Vánocích jsme již tradičně rozdávali seniorům vánoční balíčky, které si letos získaly obdarované zejména díky bylinným čajům od Jany z maringotky. V rámci křesťanské služby jsme poté chtěli Janu pro dobrý ohlas na čaje podpořit znovu, a tak se objednala další várka čajů a bylinných produktů.

Pokud budete mít zájem se do křesťanské služby zapojit i vy ať už telefonátem osamělé osobě, či více prakticky při návštěvě strádajících, Richardova náruč je otevřena.

Za zárodek budoucího komunitního života lze považovat společenství mladých bezprizorných lidí a bohoslovců, které laskavě přijal bratr farář ke spolubydlení na smíchovské faře. Tito lidé vytvořili základ týmu lektorů a již se velmi intenzivně věnují přípravě budoucího komunitního prostoru.

Neradostnou zprávou, která nás všechny zasáhla, je, že farní dům opustila Sára Klačko, dosavadní manželka bratra faráře.

Naopak velmi radostnou událostí v našem sboru bylo obsazení funkce kostelníka, kterou dosud vykonával Ladislav Wagner, za což mu upřímně děkujeme. V lednu po mnoha letech obětavé práce mohl předat kostelnické žezlo Kryštofu Maláčovi, který se se svou partnerkou Lucií a psem Hugem nastěhoval do bytu v prvním patře a jako vyučený truhlář se hned chopil výstavby patra v místnosti pro děti. Z investičních prací stojí za zmínku započatí nátěru střechy kostela a vyspravení oken v domě.

Jednou z bohulibých činností, kterou náš sbor již dlouhá léta vykonává a s níž se díky obětavé práci Evy Mikoláškové, Zuzany Richterové, Zuzany Hlaváčkové a Marcely Vydrželové podařilo v letošním roce nepřestat, je příprava polévek a chlebů pro bezdomovce.

Děkujeme za varhanní doprovod při bohoslužbách. Nejčastěji nás doprovázeli Libuška Nývltová, Pavlína Krupová, Josef Coufal a Alžběta Johánková.

SPZ fungují víceméně v obvyklém režimu s malou průběžnou personální obměnou. Několikrát jsme oživilí bohoslužby – především nácvikem nových písní a doprovodem vysluhování VP.

Zákaz shromažďování a veřejného zpěvu inspiroval SPZ k natočení několika hudebních klipů, které lze zhlédnout a vyslechnout na YouTube po zadání „SPZ Smíchov“. Letní soustředění se uskutečnilo tentokrát v malebné vesnici Torysky poblíž Levoči na východním Slovensku. Vánoční nešpory jsme už distančně opravdu dělat nechtěli. Spojili jsme je s projekcí videí, která

nachystaly děti místo tradiční vánoční hry, a v podvečer poslední adventní neděle jsme si užili živé společenství (včetně posluchačů jsme se vešli přesně do stanoveného limitu počtu účastníků). Posledním hudebně duchovním projektem roku 2020 pak byla meditace s instrumentální hudbou v podání Sára a Jana Zemenových a (saxofonista – jméno si nepamatuji – upřesním) vedená Marošem.

V červnu nás oslovil sbor Ukrajinské apoštolské církve s žádostí o možnost scházet se v našem kostele k odpoledním bohoslužbám a dalším několika setkáním během týdne. Od září se tak již v neděli v kostele neschází pouze naše společenství, čímž pomalu začínáme naplňovat ideu komunitního centra, kterou je v druhé řadě snaha o podstatně intenzivnější využití sborových prostor.

Tradiční sborový výlet se v roce 2020 vzhledem k nepolevující pandemii koronaviru neuskutečnil. Přestože památkové objekty byly nakonec v červnu pro veřejnost otevřeny, rychle se měnící protiepidemická opatření a také ohled na zdraví výletníků nás vedl k rozhodnutí plánovaný výlet zrušit. Tentokrát jsme se chystali navštívit klášter v Teplé u Mariánských Lázní a jeden ze zámků v Kynžvartu nebo v Bečově na Teplou. Nezbyývá než věřit, že se na tato zajímavá místa podíváme co nejdříve, jakmile to situace dovolí.

Vděční za připomenutí, jak snadno se věci samozřejmé mohou změnit v takřka nedosažitelnou vzácnost, a možnost uvědomění si, zda náš osobní dům stojí na skále či písku, hledíme s nadějí v Boží přítomnost a vedení do roku následujícího.

Aleš Kratochvíl

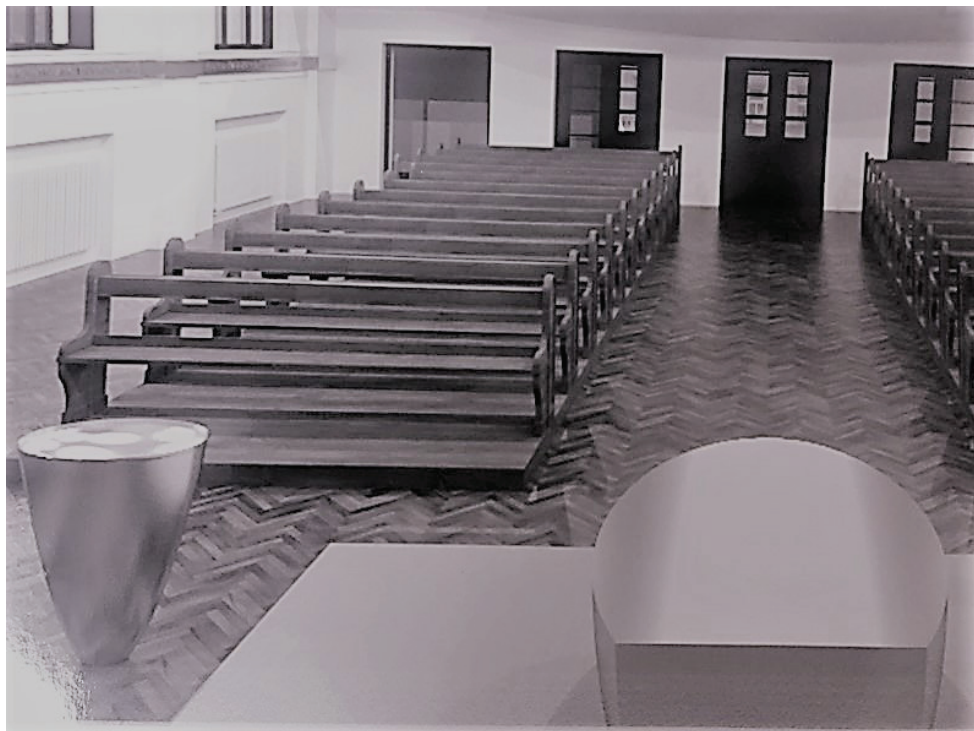
Křtitelnice, stůl Páně, kazatelna

Příprava rekonstrukce našeho kostela pokročila po mnoha letech do závěrečné fáze. Od předání staveniště nás dělí pár měsíců. Alespoň v to pevně doufáme. Podařilo se nám získat několik grantů z evropských operačních programů a další od ministerstva životního prostředí. Celkem za cca 15 mil. Obrovská, pro nás do té doby nepředstavitelná částka! Za ni provedeme renovaci podlahy; lavice umístíme na posuvné podstavce, díky nimž budeme moci otevřít náš prostor dalším bohuľibým aktivitám; vybudujeme bezbariérový záchod; připravíme útulnou místnost pro maminky či tatínky s miminky; z kůru vytvoříme přívětivější zázemí pro zpěváky a hudebníky a současně vylepšíme zvukové parametry pro poslech hudby dole v chrámu; vyměníme dosluhující radiátory v kostele; zateplíme strop, čímž později

ušetříme za topení v zimě a v letních vedrech budeme při bohoslužbách moci volněji dýchat; vyrobíme rozkládací pódium pro až 50 zpěváků s orchestrem či divadelní představení; vyměníme lustry a především zlepšíme akustické poměry v kostele, takže bude farářům konečně lépe rozumět. Na toto všechno dostaneme finanční prostředky, jelikož prostor kostela chceme pod hlavičkou komunitního centra otevřít veřejnosti pro pestrou škálu především kulturních aktivit.

To ale samozřejmě neznamená, že náš kostel tím pro nás přestane být tím, čím je, totiž místem, kde se scházíme k nedělním bohoslužbám, abychom zde v našem společenství projevíli a zažili svou víru, naději i lásku. A právě to, co dělá na první pohled z obyčejného kulturního stánku náš domácí duchovní prostor, jsou symboly naší víry – liturgické artefakty: křtitelnice, stůl Páně a kazatelna. A jsme u toho. Na ně nám nikdo žádný grant neposkytne, ty si budeme muset uhradit „ze svého“. Jelikož se jedná takřka o umělecká díla symbolizující nakrojený bochník chleba nebo otevřenou náruč v případě stolu Páně, či rozevřenou knihu v případě kazatelny, bude se celková částka pohybovat v řádu statisíců. Přesnou částku v současné době nelze přesně stanovit, jelikož ještě nemáme vysoutěženého dodavatele, ale předběžné odhady se pohybují okolo 800.000 Kč.

Po úspěšné adopci lavic je tak před námi další výzva. Budeme ještě jednou potřebovat napnout síly a přiložit korunu k dílu. Částka se může zdát až nemístně velká, zejména v dnešní době. Ale dobu si nevybíráme. V podobné situaci byli i bratři a sestry, kteří přijali odvážné rozhodnutí postavit pro sebe moderní modlitebnu, kde se scházíme dodnes. Ti také neměli dost peněz, a přestože žádné evropské granty tenkrát nebyly, vznikl kostel s tehdy poměrně nákladným čelem interiéru z umělého mramoru. Současnou rekonstrukcí bychom tak po 90 letech chtěli navázat na odkaz stavitelů kostela, vnitřní prostor revitalizovat, uzpůsobit současným potřebám a opět vybudovat důstojný, nadčasový a esteticky hodnotný prostor, kde se budeme moci potkávat na bohoslužbách.

QR Platba

5 000 Kč

QR Platba

10 000 Kč

QR Platba

20 000 Kč

QR Platba

50 000 Kč

Chybí už jen málo. 95 % potřebné částky dostaneme a posledních 5 % musíme vybrat sami. Věříme, že stejně jako jsme dokázali před dvěma lety vybrat peníze na renovaci lavic, podaří se potřebnou částku získat i nyní. Pro své příspěvky můžete použít uvedené QR kódy.

Budeme ale vděční i za jakoukoliv jinou částku, kterou se specifickým symbolem 08 poukážete na náš farní účet 2300335514/2010.

A. K.

Vhled do života faráře (2)

Jestliže tato série vzniká z důvodu motivovat mladé lidi ke studiu teologie a pomáhat jim najít cestu k povolání kazatele, tak po příjemném tématu svateb bych chtěl v druhém pokračování otevřít téma života na faře, které někdy až tak příjemné není.

S povoláním faráře je spojeno bydlení, které si člověk nevybírám. Farářské byty jsou často veliké, jelikož je stavěli v dobách, kde se předpokládalo, že farářská rodina bude mnohočlenná. Ne všechny byty jsou tak příjemné k bydlení jako právě ten na Smíchově.

Nejčastěji vzpomínám na Kardašovu Řečici, kde jsem bydlel během vikariátu. Obrovský starý dům, ve kterém jsem obýval malinkou světnici, která se nedala vytopit. Kamínka na uhlí byla děravá a neefektivní, komín netáhl a hlava po ránu bolela. Jediným místem, kde se dalo ohřát, byla vana. Pracovnou se mi tedy stala koupelna, kde jsem tak často do teplé vody kladl zmrzlé nohy, až rozmočené ztrácely tvar a rozeznatelné kontury. Do rukou zažraná uhelná černě nešla umýt a já měl pocit, že jsem zase tak trochu jako ti dávní kazatelé bez souhlasu žijící z házení uhlí. Řečický sbor ten nešťastný farní dům po skončení mého vikariátu sám prodal.

K farám často patří zahrady, které v některých případech vyžadují takové nasazení, až se některým kolegům stává, že z farárování moc nezbude a stanou se z nich úplní kostelníci a zahradníci. Ono nakonec je to často na vesnici tak, že se hledí víc na stav zahrady než na kvalitu kázání. Má se za to, že kostelní zahrada má být takovou „zahradou Eden“, vzorem všech vesnických zahrad.

Fara a farářský byt je veřejným prostorem a nastavit hranice soukromí představuje jednu z prvních zkoušek. Vůbec, když jsem přišel do smíchovského sboru, připadala mi fara prázdná a zamčená, ohromná, krásná, nedostupná a rozdělená dveřmi. Přál jsem si ji naplnit životem. Minulý rok ve farním domě žilo až 12 lidí.

Farní byt je společenský prostor, místo pro noční diskuse mladých, prostor hledání a prostor pro nacházení různého zázemí. Přespávají v něm skupiny skautů, poutníků do Taizé, iniciativních studentů. Je místem modlitby, zpěvu i dobrodružných nápadů. Na Smíchově nejenom vznikl Předvoj a je to sbor Milady Horákové, ale sprádali tady plány ve svých začátcích také Piráti z Prahy 5, fara se stala zázemím pro vůbec první setkání Milionu chviliek pro demokracii. Farní byt je však zázemím i pro lidi v nouzi. Několik dnů nebo měsíců s námi doma bydleli lidé v depresi nebo v jiných těžkých životních situacích.

Pracující lidé mají většinou čas odpoledne a až ve večerních hodinách otvírají nejzásadnější otázky. Pracovní čas faráře tedy směřuje do odpoledních hodin. Tady bych si tedy dovolil ještě poznámku: farář nepracuje, ale působí. Nikdo nechce potkat unaveného a zaneprázdněného faráře, který nemá čas. Proto další zkouškou pro kazatele je nastavit svoje síly a energii tak, aby dokázal žít na svém pracovišti, ze kterého neodchází.

Maroš Klacko

Rozhovor s Ladislavem Wagnerem

Pokud bychom o někom mohli říct, že je skalním členem Smíchovského sboru, tak o Ladislavu Wagnerovi by to platilo zcela jistě. (Ostych mi brání hovořit o něm jako o Ládovi, i když ve sboru mu sotvakdo řekne jinak.) Do sboru patří již desítky let a jak sám říká, celé ty roky sem chodí rád a neměnil by.

Pane Wagnere, vaše rodina patří do smíchovského sboru asi velkou řadu let. Dokázal byste říct, od kdy na Smíchov chodíte?

Do smíchovského kostela chodím úplně od malička. Bydleli jsme na Smíchově a chodili sem s mámou. Můj táta byl nevěřící, ale máma byla věřící, původně ze Soběslavi. Ještě si pamatuju, když dole, v současném studiu, bylo vlastně divadlo s lavicemi a my jsme tam chodili do nedělní školy. To mohlo být tak v 56. nebo 57. roce. Takže tady jsem od dětství.

To znamená, že do kostela jste chodili za hlubokého komunismu. Nezpůsobovalo vám to někdy nějaké těžkosti?

Ne, vůbec. V první i ve druhé třídě jsem měl učitelku, která byla určitě komunistka, ale celkem normální. Máma jí řekla o tom, že chodím do kostela, ale nebyl s tím problém. Od dětí jsem zažil nějaké posměšky, jak to bývá, protože jsem byl asi jediný, kdo chodil do kostela. Ostatní buď do kostela nechodili, nebo to neřekli. Máma s někým asi občas měla nějaké diskuze, ale asi nic zásadního. Ale doma byly taky diskuze mezi rodiči. Táta mámě říkával, aby nás nechala v neděli vyspat, ale taky nadával, když poslouchala Hlas Ameriky. Ale nebyly to žádné boje.

Chodil jste do kostela rád, i když jste věděl, že se tatínek za vás přimlouvá, abyste si mohli přispat?

Ano, měl jsem tam kamarády v nedělní škole, později, když jsem byl starší, tak ve sdružení. Někdy nás bylo víc, někdy míň, jako to bývá všude.

Myslíte, že dřív chodívalo do kostela víc lidí, než v současné době? Pomínou-li tedy omezení kvůli současné situaci.

To asi ne. Ještě dřív asi chodilo víc lidí, ale za nás už ne. Do sdružení chodilo některé roky třeba 10 až 12 lidí, ale když odpadli ti starší, tak nás zase

bylo míň. Ale významně víc ani významně míň lidí než teď nechodilo. Je to asi vidět i na fotkách, co visí v kostele.

Vaše manželka, pokud vím, není členkou ČCE, chodí do Církve bratrské. Je to tak?

Ano, chodí do Církve bratrské. Pochází ze Slezska, z Komorní Lhotky u Příboru, tam se narodila a bydlela tam, než jsme se poznali. Seznámili jsme se na inzerát, a když přišla do Prahy, začala chodit na Smíchov v době, kdy tu byl pan farář Voříšek. Neshodli se ale na některých věcech a v Církvi bratrské jí to víc vyhovovalo, takže přešla do Soukenické. Martina, naše dcera, byla křtěná ještě v ČCE, ale teď chodí obě do Soukenické. A Lukáš, syn, momentálně nechodí nikam.

Za tu dobu na Smíchově jste zažil celou řadu farářů, kteří zde působili. Je některý z nich, který se vám obzvláště zapsal, nebo byl pro vás v něčem důležitý či výjimečný?

Nejsem nějak vyhraněný ani kritický, protože každý jsme nějaký, tak to řeknu jen tak pocitově. Asi nejvíce jsme se kamarádili s panem farářem Betkou, Betkovi hodně chodili k nám, a i táta je měl rád. Tehdy byli dva faráři, ještě pan farář Svoboda, který mě konfirmoval. Oni se tenkrát střídali, takže bráchu, rok po mně, konfirmoval myslím Betka. Ale Svoboda zemřel asi dva nebo tři roky po mé konfirmaci jako hodně mladý, bylo mu asi 42 let myslím. Když Betka začal dělat seniora, byl tu ještě pan farář Jelínek, který mu pomáhal, když měl jako senior povinnosti jinde. Potom si samozřejmě pamatuju pana faráře Voříška, který tu byl dlouho. Byl v některých věcech trochu zvláštní a někdy s ním bylo těžké vyjít, uměl trvat na svém, ale nebylo to nějak hrozné. Jako dítě si ještě trochu pamatuju pana faráře Smetánku, ale ten zemřel, když mi bylo tak šest, sedm.

Stejně, jako faráři a členové sboru, se asi také trochu proměňuje sborový život. Měl jste někdy pocit, že směr, způsoby nebo aktivity, které si sbor zvolil, se neubírají správným směrem, že vám to nevyhovuje?

Nic takového si nevybavuji. Máma mi říkala, že ještě za pana faráře Smetánky a farářky Šašecí tady nějaké rozpory byly, ale já nic takového nepamatuju. Nikdy jsem neměl pocit, že by bylo něco úplně špatně, jen nějaké jednotlivosti. Ale já jsem takový, že když se mi něco nelíbí, tak si to

vyříkáme a je to. Většinou se to týkalo nějakých prací, jestli se třeba mají dělat nějaké úpravy, nebo ne. Ale taky netrvám na tom, aby bylo podle mého.

Mám dojem, že jste člověk, který se na sborovém životě hodně podílí a vždycky přiloží ruku k dílu. Nemáte někdy pocit, že jsou lidé poslední dobou třeba pohodlnější, nebo neberou sborové věci tolik za vlastní a neangažují se tolik jako generace předchozí?

Když se dívám zpátky, vždycky se tohle o někom říkalo. A o mně se možná říká, že dělám hodně, ale když můžu něco udělat, tak to udělám, když je to z oblasti, které rozumím. Každý dělá to, co umí. Například moje máma ještě s paní Macíkovou, která dělala křesťanskou službu, například chodila hodně na návštěvy za členy sboru domů i do nemocnice a já jsem je vozil, protože paní Macíková špatně chodila. Takže o sobě bych neřekl, že dělám něco speciálního. Dělán to, co je z mého oboru a co zvládnou. Netrápí mě pocit, že někdo dělá víc a jiný míň. Každý dělá, co může a co chce. A mě manuální práce bavila vždycky, takže s tím nemám žádný problém. A když jsem třeba někdy nemohl, tak mi taky nikdo nic neřekl.

Vy jste takový asi velmi praktický člověk. Jak z tohoto úhlu pohledu nahlížíte na plánované nebo už probíhající úpravy kostela a dalších prostor?

Je to celkově potřebné, to je jasné, i když si myslím, že některé jednotlivé věci nejsou dobře. Teď se například plánuje ohazovat kotelna a s tím úplně nesouhlasím, protože se mi to v našich podmínkách zdá zbytečné. To se dělalo už u sborové místnosti, dělalo se odvlhčení, čistily se spáry, použila speciální malta a tak dále, ale v tom suterénu to nemá moc cenu. Je to moc hluboko. Ale vycházím jen ze svých zkušeností. Není to ale nic zásadního, nikdy se nedá říct, co je nejlepší řešení, a nakonec se může ukázat, že je to úplně jinak. Vždycky ale hlasujeme, takže řeknu svoje a je to v pohodě. Ale pamatuju si, že když se například ještě za Voříškových dělala kuchyňka nebo nějaké jiné úpravy, byly lidé, kteří s tím nesouhlasili a na chvíli i přestali chodit a pak se zase vrátili. Ale tak jsem to nikdy neměl. Prostě беру věci tak, jak jsou. Trochu problémy budou vždycky všude, to slyším i od ženy, protože každý sbor má svá specifika. Ale to k tomu patří. Na Smíchov ale chodím celé ty desítky let rád a neměnil bych.

Ptala se Ester Kopecká

Výročí staroměstské poprav

Od roku 1911 je na zdi zachované části Staroměstské radnice na Staroměstském náměstí deska se jmény 27 představitelů stavovského odboje Českého království popravených zde 21. června 1621. Mozaika 27 křížů v dlažbě na památku tří pánů, sedmi rytířů a sedmnácti měšťanů byla vytvořena později.

Avšak tradice vzpomínkových shromáždění pochází až z doby po listopadu 1989. V roce 1993 vznikla při Církvi československé husitské Společnost Jana Jesenia, která si vzala za cíl a dala do stanov „vytvořit všeobecné podmínky pro důslednou ochranu památného Staroměstského náměstí Pražského, zejména Šalounova pomníku mistra Jana Husa a místa popraviště 27 představitelů českého stavovského povstání v letech 1618–1620, případně dalších památek a zařízení připomínajících duchovní odkaz české reformace....“

První pietní shromáždění se na Staroměstském náměstí se konalo 21. června 1994, další 1995. V roce 1996 tu byla dokonce shromáždění dvě, jedno organizované Společností Jana Jesenia, druhé o dva dny později Českou župou Kostnické jednoty. V roce 1996 se už konala jen jedna akce, pořad s programem platným pro všechna další léta: zahájení v kostele sv. Mikuláše s historickou přednáškou a koncertem, pak kladení věnců u desky na Staroměstské radnici.

Na této akci pak spolupracují další organizace, jako je Historická společnost Veritas, Svaz bojovníků za svobodu, Sokol, Masarykova demokratická společnost, Slovo života, Sdružení rodáků a přátel města Žatce, Slovanský výbor ČR, Skauti, ČSOL, Město Mnichovo Hradiště, Potomci a příbuzní mučedníků popravených na Staroměstském náměstí, sdružení EXULANT, Společnost Edvarda Beneše.

Od roku 2002 už na pozvánkách vidíme i jména pražských primátorů, kteří vzpomínkovou slavnost zaštiťují (jednou to byl dokonce i prezident), nebo starostů městské části, za jejichž podpory se konají. Účastní se i zástupci Poslanecké sněmovny Parlamentu, Senátu, někteří pronesou krátké projevy. Zazní vojenská hudba i zpěv české státní hymny.

Letošní čtyřsté výročí poprav zapadá do série kulatých výročí. Loni přibyla na Staroměstském náměstí další „památka“ – nový mariánský sloup, diskutují se termíny porážka a vítězství. Co vidíme na Šalounově pomníku? První „potrestaný“ – Hus – povstává z popela dohořívající hranice. Poražení a proklátí kacíři z původního mariánského sloupu už se na novém nevyskytují.

Komenský vydává v roce 1650 Kšaft umírající matky Jednoty bratrské. Anežka Kobrová, vdova po popraveném Kryštofu Koberovi z Koberšperku, píše z exilu dopis císaři. Prosí, aby se směla vrátit do Prahy ke své rodině, při tom si ponechat svou víru. Odpověď: Ano, pokud se srovná ve víře s císařem.

Na Smíchově se jedna autobusová zastávka (v Holečkově ulici) jmenuje Kobrova. Poblíž se nacházela vinice se štěpnicí, kterou před Bílou horou vlastnila právě Anežka Kobrová. Usedlost, která tam vznikla, patřila až do roku 1679 rodině Kobrových (zřejmě její pokatoličtění části), po níž dostala jméno Kobrová. Tento název nesla až do svého zániku v roce 1906, kdy byla rozparcelována a zastavěna. A ta zastávka v Holečkově by se tedy měla náležitě jmenovat po zaniklé usedlosti – Kobrová.

Žofie Vobrová (8. 3. 2021)

Ohlédnutí za sloupem

Vloni o adventu se mě v e-mailu zeptal starší kamarád ze studií, skvělý anglista a muzikant, katolík z Hanspaulky a zamlada občasný host našeho dejvického sdružení, jak že se my evangelíci díváme na znovuvztyčení Mariánského sloupu? K tomu jaksí mimochodem poznamenal toto: „Jsem zakládajícím členem *Společnosti pro obnovu* (...) z dubna 1990. Když jsem se teď na podzim na Staromák dostal, tak jsem brečel dojetím. Vždycky jsem (si) říkal, že až/jestli bude stát, jsem připraven nastoupit do Cháronovy loďky, víc že už od života nečekám.“

Musím přiznat, že mě to dojalo, ale také trochu uvedlo do rozpaků. Proto mi trvalo dost dlouho, než jsem mu odepsal – dokonce jsem ty rozpaky přinesl do programu lednového staršovstva. Nakonec jsem mu odpověděl zhruba takto:

Zničení toho sloupu byl vandalismus, ať už motivovaný jakkoli. Když přišlo po roce 89 na pořad obnovení sloupu, zastával jsem přesvědčení, že tuto otázku si musí zodpovědět především katolíci sami; my nekatolíci bychom to měli respektovat. Nicméně při všem respektu k citům katolíků přiznávám, že jisté rozpaky a pochybnosti ohledně samé existence sloupu mám, totiž hlavně v souvislosti s kontextem jeho vzniku. My evangelíci přece máme Ježíšovu matku v hluboké úctě, kterou také pravidelně vyznáváme např. v Krédu. Proto mne asi nejvíc pohoršuje přičítat matce Boží, zvané též Matka milosrdenství, zásluhu na výsledku nějaké válečné řežby, ať už vedla k vítězství nad Čechy, Švédy, nebo kýmkoli.

Přesto však jsem se k otázce obnovy sloupu nikdy veřejně nevyslovil. Náš milý národ trpí už skoro dvě století úbytkem náboženské víry, zejména té spojené s institucí církví. To neprovází jen lhostejnost, ale často i předsudky: pro mnoho našich spoluobčanů katolictví rovná se klerikalismus, protestantství je pro ně sektářství. Všemmu takovému zahlížení jsou všechny mezikonfesionální spory či rozdíly jen a jen vhod. Katolíci jsou naši bratři v Kristu a v dnešním profanovaném světě mají podobné bolesti jako my: mějme to na mysli.

A co se nového sloupu týče – myslím, že si na něj zvykneme, stejně jako katolíci na Šalounova Husa.

Jan Horálek

Splacený dluh života

Uprostřed února zemřel profesor Jan Sokol, křesťanský filosof, původním povoláním hodinář, později programátor, po roce 89 jistou dobu politik, pilný a bedlivý vysokoškolský učitel – nejprve na pedagogické a filosofické fakultě UK, pak na Fakultě humanistických studií UK, kterou pomáhal založit.

Nebylo mu umožněno „normální“ středo- ani vysokoškolské vzdělání, ale nikdy si na to nestěžoval – původní řemeslo ho utvrzovalo v tom, že věcem lze přijít na kloub. A nejen to: „Je strašně příjemné, když máte papírové zaměstnání – koukáte do papíru nebo do knížek – pak vzít něco do ruky. Až do roku 1990 jsem měl doma hodinářskou dílnu,“ vzpomínal. Potřeba rozumět tomu, co se říká, oceňovali i jeho pedagogičtí kolegové: „Měl dar mluvit jednoduše a srozumitelně o věcech složitých a obtížných,“ řekla o něm děkanka FHS UK Marie Pětová, a dodala: „Vždy jasně, racionálně a moudře, s nadhledem i troškou humoru.“

Potřeba vést studenty k tomu, aby dostávali informace srozumitelné a zároveň relevantní ho přivedla k zájmu o Wikipedii: „Všiml jsem si, že studenti mají v referátech stejné chyby, a jeden se přiznal, že to našel na Googlu, to jest na Wikipedii. Řekl jsem mu, že má hledat v lepších zdrojích, a nechal to být. Až když se roku 2007 chystalo výročí filosofa Jana Patočky, podíval jsem se na Wiki“ a řekl jsem si, že to musím opravit.“ Vloni k tomu dodal: „Už řadu let jsem do ní vlastně investoval neuvěřitelné tisíce hodin. Někdo si může myslet, že je to hloupost. Já si nemyslím, že by to byl ztracený čas,“ řekl. K výhodám Wikipedie dodal: „Ohromnou výhodou je, že vedle

máte vždy ty varianty v jiných jazycích. Takže když si otevřete český článek a připadá vám, že je v něm něco divného, tak se podíváte vedle na anglický, německý nebo francouzský a jste doma. Ta kontrola přes jinojazyčné verze je strašně účinná.“

Fenomenální nadání pro cizí jazyky a znalost těch klasických, stejně jako víra a vztah k Písmu, ho přivedly 60. letech minulého století do společenství autorů ekumenického překladu Písma do současné češtiny. Protože se v komisi pro překlad Nového zákona pravidelně setkával s bratrem mé matky a mým strýcem Štěpánem M. Pavlincem, dovolím si citovat, co se o nich tradovalo. Nebylo prý v této komisi větších milovníků, znalců a vypravěčů anekdot, jako byli evangelík Pavlinec a katolík Sokol.

Poslední Sokolova kniha se jmenuje Dluh života. Její ústřední téma velmi pěkně a aktuálně komentuje sám autor v loňském vystoupení v Českém rozhlasu: „Moderní sebepředstava člověka je často taková, že je autonomní bytost, která nikoho nepotřebuje. Nikomu není ničím zavázán. A teď najednou v tom koronaviru, kde se musela lidská setkání omezit na naprosté minimum, se ukázalo, jak strašně moc žijeme z těch mezilidských vztahů“

jh

K zamyšlení

Moudrý muž kdysi pravil: „Vše, co na tomto světě existuje, nás může něčemu naučit!“

„Co nás může naučit vlak?“ otázal se jeden žák.

„Že můžeme kvůli jediné vteřině přijít o všechno. „

„A telegraf?“

„Že se každé slovo počítá a že za každé se platí. „

„A telefon?“

„Že to, co řekneme zde, je slyšet tam...“

Alfa a Omega

Vydává třikrát až čtyřikrát do roka Farní sbor Českobratrské církve evangelické, Na Doubkové 8, 150 00 Praha 5 - Smíchov

Telefon: 251 564 204 Web: smichov.evangelnet.cz E-mail: smichov@evangelnet.cz Bankovní spojení: 2300335514/2010

Rediguje redakční rada ve složení: Jan Horálek (vedoucí), Maroš Klačko, Ester Kopecká, Aleš Kratochvíl, Martin Pícek (grafika), Žofie Vobrová, Libuše Masarová (jazyková korektura).